

ספרי' — אוצר החסידים — לויבאוויטש

קובץ
שלשלת האור

שער
תשיעי

היכל
חמישי

מאמר וידבר גוי אנכי

•

מ א ת

כבוד קדושת אדוננו מורנו ורבנו הגדול הגאון האמתי האלקי
חסידא קדישא אור עולם נזר ישראל ותפארתו קדוש ה'
מרנא ורבנא **מנחם מענדל** נבנ"מ זי"ע
— אדמו"ר ה"צמח צדק" —

מלויבאוויטש

יוצא לאור בפעם הראשונה מגוף כתב יד קודש

על ידי מערכת
„אוצר החסידים“

ברוקלין, נ.י.

770 איסטערן פארקוויי

שנת חמשת אלפים שבע מאות שמונים ואחת לבריאה

לזכות הילדה
צבי' מרים בת חי' מושקא שתחי'
לרגל הולדתה ביום השי"ק פ' אמור,
י"ט אייר ה'תשפ"א
שתגדל לתורה ולחופה ולמעשים טובים
ושכ"ק אדמו"ר זי"ע ירווה ממנה רוב נחת חסידותי

ולזכות הורי'
הרב **גבריאל אברהם בן רבקה זלטה**
וזוגתו מרת חי' **מושקא בת חנה שיחיו**
שוויי

נדפס ע"י ולזכות זקני'
הרב **יוסף יצחק בן רחל** וזוגתו מרת **רבקה זלטה** בת **באשא רויזה** שיחיו **שוויי**
הרב **אברהם יהושע העשיל בן צבי' מרים** וזוגתו מרת **חנה** בת **רחל דבורה** שיחיו **גורארי'**
מרת **רחל בת יהודית תחי' שוויי**
ר' **הערשל זאב בן רחל** וזוגתו מרת **באשא רויזה** בת **חנה רחל** שיחיו **וואלף**
הרב **נתן בן חוה** וזוגתו מרת **לאה** בת **דבורה** שיחיו **גורארי'**
הרב **צבי זאב בן הינדא** וזוגתו מרת **רחל דבורה** בת **יוכבד מרים** שיחיו **זקלס**

MAAMAR
VAYEDABER ELOKIM

Copyright © 2021
by

Kehot Publication Society
770 Eastern Parkway / Brooklyn, New York 11213
(718) 774-4000 / FAX (718) 774-2718
editor@kehot.com

Orders Department:
291 Kingston Avenue / Brooklyn, New York 11213
(718) 778-0226 / FAX (718) 778-4148
www.kehot.com

All rights reserved.

The Kehot logo is a trademark of Merkos L'Inyonei Chinuch.

Printed in the United States of America

פתח דבר

לקראת חג השבועות הבעל"ט, הננו מוציאים לאור מאמר ד"ה וידבר גו' אנכי מאת כ"ק אדמו"ר ה"צמח צדק".

המאמר מתפרסם כאן בפעם הראשונה, מגוף כתב-יד קודש אדמו"ר ה"צמח צדק".

לתועלת הלומדים והמעיינים, הוספנו בשולי הגליון מראי מקומות וציונים, ובסוף הקונטרס – פאקסימיליות.

הקונטרס נערך על ידי הרה"ת ר' אליהו שי' מטוסוב.

מערכת „אוצר החסידים”

ערב ראש חודש סיון, ירחא תליתאי, ה'תשפ"א
ברוקלין, נ.י.

וידבר¹ אלקים את כל הדברים² האלה לאמר אנכי וגו'. להבין מהו את כל הדברים האלה, והל"ל וידבר אלקים אנכי כו'. אך הנה ביאור מלת האלה, הוא על דבר הנראה ונגלה באתגליא. ולכך משנה תורה מתחלת אלה³ הדברים, כי הם הדברים אשר דבר משה אל כל ישראל באתגליא. משא"כ בספרים הראשונים נאמר וידבר⁴ ה' אל משה, וכתוב במשה ושמע⁵ את הקול מדבר אליו, משה⁶ לבדו שמע וכל ישראל לא שמעו. ולכן נקרא משנה⁷ תורה

ד"ה וכל העם רואים בסה"מ תרפ"ב ע' 182 ואילך. ד"ה וידבר גו' אנכי: משנת תשכ"ב (ע' רפב). תשכ"ד (ע' רכו). תשכ"ח (תורת מנחם – סה"מ מלוקט ח"ג ע' שכו). תשל"ה (ע' 400). תשל"ח (ע' רצא). תשמ"ב (ע' 190).

מאמר הלקו"ת, נדפס ג"כ בהוספת ביאורים והערות בספר „חסידות מבוארת“ על מועדים ח"ב ע' רסט.

[מאמר הלקו"ת (שעליו מיוסד מאמר הצ"צ כאן) נקרא בכתבי רבותינו ושיאינו בשם „ד"ה וידבר אלקים דעשרת הדברות“, או „ד"ה וידבר גו' אנכי“, וכיו"ב].

(2) וידבר אלקים את כל הדברים: יתרו כ, א-ב.

(3) אלה הדברים . . אל כל ישראל: דברים א, א.

(4) וידבר ה' אל משה: וארא ו, י. בא יג, א. ועוד.

(5) ושמע את הקול: ס"פ נשא (ז, פט).

(6) משה לבדו שמע וכל ישראל לא שמעו: יומא ד, ב (וע"ש בדקדוקי סופרים). ילקוט שמעוני ויקרא א, א (רמז תכח). רש"י ר"פ ויקרא. [ויש לתקן הציון ע"ז בס' חסידות מבוארת שם].

(7) משנה תורה מלשון משנה למלך: ראה גם המשך תער"ב ח"ב ע' א'פד: וזהו שנקרא משנה תורה כמו משנה למלך, והיינו שאינה עצמית התורה, רק כמו שהתורה באה בהתגלות בכי"ע כו'. ונתבאר גם בקובץ „רשימות“ של רבינו חוברת קסה ע' 151. וראה עוד לקמן במראי מקומות, פיסקא: ע"פ אלה הדברים.

(1) וידבר אלקים: מאמר זה נדפס כאן מגוכי"ק הצ"צ מספר 1056 (קנו, א). והוא הגהות וקיצורים מכ"ק אדמו"ר הצ"צ לד"ה זה בלקו"ת במדבר (דרושי חג השבועות) טו, ג. נוסח שני ממאמר הלקו"ת נדפס בסה"מ תקס"ח ח"א ע' רכד [הנחת כ"ק אדמו"ר האמצעי]. נוסח שלישי נמצא בגוכי"ק הר"מ בן אדה"ז [ס' ההנחות תקס"ח, מספר 1066 קנו, ב. בכותרת: „תורה ברבים חג השבועות תקסחית לפ"ק“. הנחה זו שונה מהלקו"ת, אבל הרבה שורות בו זהות ללשון הלקו"ת, ויתכן כי המאמר בלקו"ת נכתב על פי הנחת הר"מ, אך יותר נראה כי נוסח הלקו"ת הוא ביסודו הנחה שנכתב ע"י רושם אחר (ואפשר הוא מהמהרי"ל אחיו של אדה"ז). והר"מ בעת כתיבתו היתה לפניו אותה הנחה ועל כן בכמה מקומות לשונו מקביל לנוסח הלקו"ת. בתור הוספה לקונטרס כאן, יודפס גם פאקסימיליא מתחילת הנחת הר"מ].

בתחילת המאמר כאן (עד אמצע פיסקא: והנה כלל נתינת התורה) מעתיק את לשון הלקו"ת (עד סוף טור הראשון שבלקו"ת), ומוסיף עליו קיצורים והגהות, ואילו משם ואילך רק כותב תוכן קצר מן הלקו"ת, ומוסיף עליו הגהות, [וראה לקמן, הערה ד"ה אין לו סוף כ'].

המאמר באריכות עם הגהות אחרות מ' אדמו"ר הצ"צ נדפס באוה"ת דרושים לשבועות ע' ריז. חלק ממאמר הלקו"ת (מס"ב ואילך) נמצא ג"כ בתוס' הגהות וקיצורים בהמשך מים רבים תרל"ו פרקים קפג-קפה, ובשינויים בסה"מ תרל"ו ח"ב ע' תקח ואילך. עוד מאמרים הקשורים ללקו"ת כאן, ראה

מלשון משנה⁸ למלך, שאינה בבחי' התורה עצמה שנאמר בה וידבר ה' אל משה בבחי' העלם, אלא הוא גילוי התורה אשר דבר משה אל כל ישראל.

(קיצור). הדברים האלה הוא הוראה על דבר הנראה ונגלה. וזהו שמשנה תורה מתחיל באלה הדברים, כי הם הדברים אשר דבר משה אל כל ישראל. משא"כ ד' ספרים הראשונים הם הדברים אשר דבר ד' אל משה).

וכן תשבע"פ הוא בחינת אתגליא שהוא גילוי התשב"כ, שהתשבע"פ הוא דרך פירוש וביאור המצות שהן בהעלם בתשב"כ. ועל כולם הוא אומר את כל הדברים האלה, דהיינו^{8*} כל בחינת אתגליא, הן התשבע"פ והן משנה תורה, הכל⁹ נכלל בעשרת הדברות.

(קיצור). וכן תשבע"פ נכלל בעשה"ד).

(ע') בגמרא¹⁰ פ"ק דחגיגה דף ג' ע"ב גבי נתנו מרועה אחד דכתיב וידבר אלקים את כל הדברים. מד"ר¹¹ נשא פי"ד דף רנ"ז ע"ד. ועיין עוד כזה ברבות¹²

(8) משנה למלך: אסתר י, ג.

(8*) דהיינו כל בחינת . . . נכלל בעשרת הדברות: שורה זו נכפלה ב' פעמים כגוכי"ק.

(9) הכל נכלל בעשרת הדברות: ראה הגהת אדמו"ר הצ"צ להלן בסמוך. וראה פירש"י משפטים כד, יב (בשם אזהרות רס"ג). ובמובא בס' תו"ש פ' יתרו (חט"ז) במילואים סי' א'.

(10) בגמרא פ"ק דחגיגה . . . נתנו מרועה אחד: קהלת יא, יב. ונתבאר ג"כ בד"ה וידבר אלקים, באוה"ת יתרו ע' תתצב.

(11) מד"ר נשא פי"ד דף רנ"ז ע"ד: [דפוס אמשטרדם ת"א]. שם פיסקא ד: שמא יאמר אדם הואיל והללו מטמאין והללו מטהרין הללו אוסרין והללו מתירין הללו פוסלין והללו מכשירין היאך אני לומד תורה, מעתה ת"ל נתנו מרועה אחד, אל אחד נתנן פרנס אחד אמרן מפי אדון כל המעשים ב"ה, שנאמר

וידבר אלהים את כל הדברים כו'.

(12) ברבות כי תשא ר"פ מ"ז: על הפסוק (תשא לד, כז) „כתב לך את הדברים האלה כי על פי הדברים האלה כרתי אתך ברית ואת בני ישראל“: בשעה שנגלה הקב"ה בסיני ליתן תורה לישראל אמרה למשה על הסדר מקרא ומשנה תלמוד ואגדה שנאמר וידבר אלהים את כל הדברים האלה, אפילו מה שהתלמיד שואל לרב אמר הקב"ה למשה באותה שעה, מאחר שלמדה מפי הקב"ה אמר לו למדה לישראל כו', את המקרא בכתב והמשנה והתלמוד והאגדה בעל פה, „כתב“ זה המקרא, „כי על פי הדברים האלה“ זו המשנה והתלמוד שהם מבדילים בין ישראל לבין העובדי כוכבים. [ביאור המדרש, נמצא ג"כ בד"ה וידבר אלקים, באוה"ת יתרו ע' תתצב].

כי תשא ר"פ מ"ז, יתרו¹³ ס"פ כ"ח, זח"ב¹⁴ תרומה קל"ה סע"א. ועיין עוד מענין וידבר במד"ר¹⁵ פ' בהר ס"פ ל"ג).

וכולם וידבר אלקים בסיני, שנתצמצם אור א"ס ב"ה בבחי' אלקים, מדת הצמצום, בכל הדברים האלה, כי מפ"ה הגבורה שמענום.

(ע' זח"ב פ' יתרו דפ"ו ע"א ופ"י במק"מ שם וז"ל מ"ז¹⁷ נקרא אלקים ונכללו בה כל הספירות, עכ"ל. ור"ל דהיינו ענין וידבר אלקים את כל הדברים, שהם עשרת הדברות הנמשכים מע"ס שלמעלה מהמל', ולכן דבור הראשון מתחיל באלף¹⁸ שהוא כתר, ומזה נמשך הדברים האלה. ר"ל¹⁹ שנמשך משם אלקים בחי'

הקב"ה אותו אשמור, הפה שאמר לנו בסיני אנכי ה' אלהיך, על דברת שבועת אלהים, על שום וידבר אלהים את כל הדברים.]ומחלק בין דיבור אנכי, לבין „וידבר אלקים את כל הדברים“]. ועיי"ש עוד.

(16) מפ"ה הגבורה שמענום: מכות כד, א (אנכי ולא יהי' לך). ילקוט שמעוני שה"ש רמז תתקפא (עשרת הדברות).

(17) מ' [מלכות] נקרא אלקים: זח"א כב, א. זח"ג סה, א. וראה גם תניא שעהיחווה"א פ"ד ופ"ז. ובלקו"ת שלח נ, ג: ואלקים הוא בחי' מלכות, שעיקר התהוות היש ודבר נפרד לגמרי היא ממלכות דאצילות, וזהו ענין שם אלקים המעלים להיות התהוות היש ונפרד שהן הנבראים דבי"ע מלאכים ונשמות וכמ"ש כי שמש ומגן הוי' אלקים דשם אלקים הוא מגן ונרתק לשם הוי' כו'. ובכ"מ.

(18) באלף שהוא כתר: ראה תקוני זהר תי' מט. פרדס שער האותיות (שכ"ז) פ"ד. ע"ח שער טנת"א (ש"ה) פ"ז. אמת ליעקב מע' א' סרס"א. ובכ"מ.

(19) ר"ל שנמשך משם אלקים בחי' מי ברא אלה: ישעי' מ, כו. ראה לקו"ת במדבר ו, ד: הנה בתיבת אלקים יש אותיות מי אלה כידוע וכמ"ש בזהר בתחלתו ע"פ מי ברא אלה כו', והנה מי הוא בחי' נסתר מאחר דקיימא לשאלה מי הוא, מפני שלא נודע ונגלה למטה כו', ואלה הוא בחי' נגלה שהרי אינו אומר אלה אלא על

(13) יתרו ס"פ כ"ח: פיסקא ו: ד"א וידבר אלקים את כל הדברים האלה לאמר, א"ר יצחק מה שהנביאים עתידיים להתנבאות בכל דור ודור קבלו מהר סיני, שכן משה אומר להם לישראל כי את אשר ישנו פה עמנו עומד היום ואת אשר איננו פה עמנו היום, עמנו עומד היום אין כתיב כאן אלא עמנו היום, אלו הנשמות העתידות להבראות שאין בהם ממש שלא נאמרה בהם עמידה שאע"פ שלא היו באותה שעה, כל אחד ואחד קבל את שלו כו', ולא כל הנביאים בלבד קבלו מסיני נבואתן אלא אף החכמים העומדים בכל דור ודור כל אחד ואחד קבל את שלו מסיני וכן הוא אומר את הדברים האלה דבר ה' אל כל קהלכם קול גדול ולא יסף, ר' יוחנן אמר קול אחד נחלק לז' קולות והם נחלקים לע' לשון, ר"ש בן לקיש אמר שממנו נתנבאו כל הנביאים שעמדו כו'. ע"כ. ועיין ג"כ במד"ר שם לפני זה, ובמבואר על כל זה, באוה"ת יתרו ד"ה וידבר אלקים ע' תתצב (ס"ג וס"ד).

(14) זח"ב תרומה קל"ה סע"א: ז"ל שם: בשבועות אנו נטלין לה ואיהי שתי הלחם, וכותבי וידבר אלהים את כל הדברים האלה לאמר ואנו נטלין מתורה שבכתב תורה שבעל פה כו'. ועיי"ש עוד לפני זה.

(15) במד"ר פ' בהר ס"פ ל"ג: על הפסוק (קהלת ה, ב): „אני פי מלך שמור ועל דברת שבועת אלקים“: אני פי מלך מלכי המלכים

וידבר גו' אנכי

ז

מי ברא אלה. ועיין במד"ר²⁰ ר"פ ויקהל פמ"ח ע"פ שאו מרום עיניכם וראו מי ברא אלה וכו', בזכות מי נבראו בזכות אלה²¹ שמות בני"י ואלה בזכות מי נבראו בזכות אלה²² העדות והחוקים. וא"כ עד"ז י"ל ענין וידבר אלקים את כל הדברים האלה, והיינו שנק'²³ ד"ת דברי אלקים חיים.

קיצור. פי' וידבר אלקים, שנתצמצם כדי להאיר למטה. ועו"ל, שזהו בשביל שמבחי' אלקים יהי' פלג²⁴ אלקים בחי' מי ברא אלה, אלה שמות בני"י אלה העדות והחוקים).

והנה, כלל נתינת התורה לישראל, ברעש²⁵ קולות וברקים. ולכאורה עשרת הדברות הם דברים פשוטים לא²⁶ תרצח לא תנאף כו'. אלא הענין הוא, כי תכלית נתינת התורה להיות גלוי אור א"ס ב"ה ממש, שכשמו כן הוא אין²⁷ לו סוף כו', והוא²⁸ וחכמתו אחד,

זה הראשונים שהאריך בזה". [וניכר שחסר שם איזה תיבות בדפוס האוה"ת. בכת"י מעתיק אחד רשום: „שהאריכו מזה". הענין נמצא באריכות בפירוש האברבנאל בפ' יתרו כ, א (השאלה הי"ג). וכן בס' עקדת יצחק יתרו שם. ועוד]. וראה גם סה"מ תרפ"ב ע' ככד. ד"ה בשעה שהקדימו, וד"ה ועשית חג שבועות תשל"ג (סה"מ תשל"ג ע' 413, 421, 424). ובכ"מ. וראה ס' תורת מנחם חי"ב ע' 14 הערה 8.

(26) לא תרצח לא תנאף: יתרו כ, יג. ואתחנן ה, יז.

(27) אין לו סוף כו': בלקו"ת הלשון כאן: „אין לו סוף כו' המלוכב בתורה שהיא חכמתו יתברך". וגם כאן רשום בגוכ"ק בתחתית העמוד (שומר הדף, שהוא תיבה ראשונה של עמוד הבא) „המלוכב". אולם בעמוד הבא לא נרשמו התיבות „המלוכב בתורה שהיא חכמתו יתברך" [כנראה בגלל שמעמוד השני ואילך החל לדלג ולקצר כאן מלשון הלקו"ת, ולא דק להעתיק כל הלשון. ראה סוף הערתינו לעיל בתחילת המאמר].

(28) והוא וחכמתו אחד: ראה תניא פ"ב, פ"ד, פ"ה, (ובמ"מ לשם). ועוד.

דבר הנגלה ונראית לעין כל שיתכן שיאמר עליו אלה לנכח כו', וא"כ ב' תיבות הללו הם ב' ענינים הפכיים שזה נסתר וזה נגלה, ושרש הענין הוא למעלה הן הנה ב' העולמות עלמא דאתכסיא שנק' מ"י ועלמא דאתגליא שנק' אלה כו', וזהו ענין פלג אלקים דהיינו שנחלקו אותיות אלה המורים על הגילוי, שהם החסדים המגולים, מאותיות מי המורים על החסדים המכוסים, והוא כדי להיות גילוי החסדים המגולים שע"ז נאמר מי ברא אלה כו'. ע"כ.

(20) במד"ר ר"פ ויקהל פמ"ח: פיסקא ג'. וראה עוד בענין זה להלן בפנים, פיסקא ד"ה: מד"ר ר"פ ויקהל.

(21) אלה שמות בני"י: ר"פ שמות. ועוד.
(22) אלה העדות והחוקים: ואתחנן ה, ד (בסמיכות לפרשת עשה"ד).

(23) שנק' ד"ת דברי אלקים חיים: ע"פ ירמ' כג, לו. עירובין יג, ב. יומא לה, ב. ועוד.
(24) פלג אלקים: תהלים סה, י. וראה לעיל הערה 19.

(25) ברעש קולות וברקים. . דברים פשוטים: יתרו יט, טז ואילך. וראה מזה גם בתוי"א יתרו ע, ד. לקו"ת לעיל במדבר יב, ג. ובאוה"ת דרושים לשבועות כאן, ע' ריו: „וכבר הקשו

ולכן הי' ע"י רעש קולות וברקים, ע' פרדס²⁹ ערך רעש, וע' בלק"ת³⁰ בשה"ש בד"ה שחורה אני ונאווה דרוש השני בענין והאופנים³¹ ברעש גדול, והאופנים³² הם בעשייה, כמ"כ מ"ת הי' הגילוי בעשייה, ע"כ הי' ע"י רעש.

וכדי לבוא למדרגה זו צ"ל תחלה שבעה³³ שבועות תספר לך, להכניע ז' מדות דנה"ב, חרמש בקמה.

ועיין בלק"ת³⁴ פ' אמור סד"ה וספרתם לכם, שכדי להיות גלוי רצה"ע למטה צ"ל תחלה ספה"ע לברר נה"ב, דאל"כ כל³⁵ האומר אין לי אלא תורה אפילו תורה אין לו.

מד"ר³⁶ ר"פ ויקהל פמ"ח ג' בחי' אלה בזכות מי הם עומדים, וזהו וידבר אלקים שמבחינת אלקים נמשך מי אלה, אלה³⁷ פקודי המשכן, ויקהל³⁸ משה,

הקשורים על מ"ש לעיל ע' ט' (פיסקא ד"ה: ע' זח"ב): ר"ל שנמשך משם אלקים.

(37) אלה פקודי המשכן: ר"פ פקודי (לח, כא). ראה לקו"ת פקודי ד, ג ואילך: כי אלה הוא בחי' המדות שנק' „והנגלות“, ונמשכים ונולדים מן השכל וההתבוננות הוא בחי' בינה אם הבנים שנק' מי כו', והנה נקראו הששה מדות „אלה“, כי כל מדה כלולה מכל הששה עולה מספר ל"ו שהוא בגימט' אלה, וגם אלה אותיות לאה שילדה ששה בנים הם ששה מדות, נמצא אלה הוא בחי' וא"ו דשם הוי' דהיינו ששה מדות שכל אחד כלול משה, וזהו ענין ששה סדרי משנה שהן בחי' הששה מדות העליונות למעלה, ולמטה מלובשים בשיתא סדרי משנה זרעים מועד כו', וכל סדר כלול מן כל הששה כי הרי סדר זרעים כלול גם מדינים דסדר מועד כו'. עיי"ש עוד. ובלקו"ת שם ז, א. וניסוד הדברים הוא ע"פ ספר הלוקטים להאר"ז לבראשית עה"פ נעשה אדם, ד"ה ועוד סוד מי ברא אלה. ועד"ז בלקו"ת להאר"זל ישע"י מ"ט ע"פ מי ילד לי את אלה. ועוד]. וראה גם באורך בנדו"ד בד"ה וכל העם רואים, בסה"מ תרצ"ט ע' 182 ואילך.

(38) ויקהל משה: ר"פ ויקהל (לה, א): ויקהל משה את כל עדת בני ישראל ויאמר אליהם

(29) פרדס ערך רעש: שער ערכי הכינאים (שכ"ג), וז"ל: יש רעש דקדושה והוא שבו עתיד הקב"ה להחיות את המתים ועליו נאמר ואשמע אחרי קול רעש גדול, והמלכות נקרא רעש ובהפוך האותיות עשר, כי היא כלולה מעשר ומתלבשת בתוקף הגבורה ומרעשת מלכות הרשעה מלכות זדון ומאבדת אותה מן העולם, ובחינה זו נקרא רעש. ויש רעש אחר והיא בהיפך אותיות רשע המרשעת והמרעשת פני תבל לאבד צדיקים ברגע ח"ו ר"ל.

(30) בלק"ת בשה"ש בד"ה שחורה: ז, א"ב. וראה גם לקו"ת במדבר (שבועות) יח, ד.

(31) והאופנים ברעש גדול: ברכות ק"ש (יוצר).

(32) והאופנים הם בעשייה: ראה תקוני זהר תיקון ו'. עץ חיים שער פנימיות וחיצוניות (ש"מ) דרוש יג. ועוד.

(33) שבעה שבועות. . חרמש בקמה: פ' ראה טז, ט.

(34) בלק"ת פ' אמור סד"ה וספרתם: דף לו, א.

(35) כל האומר אין לי אלא תורה: ע"פ יבמות טז, ב.

(36) מד"ר ר"פ ויקהל: פיסקא זו נרשמה בנוכח"ק בסיום סעיף א', והיא קיצור וציונים

אלה³⁹ הדברים אשר דבר משה. זח"ג⁴⁰ דף ה' בענין מפי עצמו. והנה הד' ספרים הראשונים כג'⁴¹ המדבר, עמ"ש מזה ע"פ⁴² אלה הדברים אשר דבר משה.

הרמב"ן: ורצונו לומר דאע"ג שבתוך הספר משנה תורה נאמר ע"ד שנאמר בלשון הנביאים שמדבר בעד עצמו, אך הסיפור שבתחלת משנה תורה אלה הדברים כו' הוא ג"כ כשלישי המדבר, וביאור הענין כו'. ושם בע' ג מביא ממאמר הלכות' כאן: והענין דכבר פי' רבינו ז"ל בד"ה וידבר אלקים את כל הדברים האלה וז"ל משנה תורה מלשון משנה למלך שאינה בכחי' התורה עצמה שנאמר בה וידבר ה' אל משה בכחי' העלם אלא הוא גילוי התורה אשר דבר משה אל כל ישראל, ולכן משנה תורה מתחלת אלה הדברים בחי' אתגלייא עכ"ל [בלקות'] עוד כו' [לקו'ת שם בהביאור, יז, ג] משנה תורה הוא בחי' מל' מלשון משנה למלך בחי' גילוי כתר מל' וידבר משה כו' משא"כ בספרים הראשונים וידבר הוי' בז"א כו', והענין עפ"מ"ש בפע"ח כו". ובאוה"ת שם ע' ד: ולכן מתחלת באלה הדברים דוגמת מ"ש בפ' ויקהל גבי שבת אלה הדברים גו' וביום השביעי גו' שבת וארז"ל „דברים הדברים אלה הדברים“ הם ל"ט אבות מלאכות, אשר ל"ט מלאכות הם לברר הניצוצות מטורי דפרודא להעלותם למעלה וההעלאה הוא ביום השבת, וכל זה נקרא בחי' אלה הדברים, והטעם אפשר לומר ע"פ מ"ש במאורי אור אות א' סעיף פ"א שיש בחי' אלה בקדושה כענין מי ברא אלה הנזכר בזח"א בתחלתו ויש ג"כ בחי' אלה בקליפות, רצונו לומר מוכנת וזמונת לא כמו הקדושה שצריך טרחא אחריה עכ"ד [המאורא], וע"י בחי' אלה דקדושה מבררים מבחי' אלה דסט"א כנודע מענין ותתן טרף לביתה כו' על כן מתחיל ג"כ משנה תורה באלה הדברים להיות עי"ז הברור משבעים לשון. ועיי"ש עוד. ועיין בנסמן בארוכה על מקבילות למאמר זה שבאוה"ת, במראי מקומות בסה"מ תרל"ח ע' שלח. וראה גם ד"ה אלה הדברים, בהמשך תער"ב ח"א ע' שלא. ח"ב ע' אע"ז.

אלה הדברים אשר צוה ה' גו'. ובגמ' שבת ע', א ד, „אלה“ גימט' ל"ו כו', ונתבאר בס' מאמרי אדה"ז תקס"ד ע' פא. אוה"ת ויקהל ע' ב'פה. בקלג. ועוד

39 אלה הדברים: ראה לעיל קרוב לתחילת המאמר.

40 זח"ג דף ה' [ז] בענין מפי עצמו: בזח"ג ז, א: כתיב משה ידבר והאלהים יענו בקול כו', יענו בקול בקולו של משה בהוא קול דאחיד ביה משה, הכא אית לאסתכלא דהא אפכא הוה דכתיב וידבר אלהים, והכא כתיב משה ידבר, אלא אית דאמרי בגין דכתיב ויאמרו אל משה דבר אתה עמנו ונשמעה ואל ידבר עמנו אלהים ועל דא משה ידבר והאלהים יענו בגין דלא אשתכח מלה באורייתא מפומא דמשה בלחודוי, ודא הוה דאוקמיה קלות שבמשנה תורה משה מפי עצמו אמרו, מעצמו לא תנינן אלא מפי עצמו, הללו מפי הגבורה והללו מפי עצמו מפי ההוא קול דאחיד ביה דאקרי הכי ושפיר מלה, ובספרא דאגדתא דבי רב אמרי, אף על גב דאורייתא מפי הגבורה אתמר, כולה מפי עצמו של משה כמו כן אתמר, ומאי איהו, כגון קלות שבמשנה תורה ולבתר אתכלילן בגבורה הדא הוה דכתיב משה ידבר והאלהים יענו בקול, משה ידבר דא קולו של משה, והאלהים יענו בקול דא גבורה דאודי ליה לההוא קלא כו'.

41 כג' המדבר: ע"פ פירוש רמב"ן עה"ת בהקדמה: לא כתב מרע"ה את התורה כמדבר בעד עצמו, כמו שנאמר ביחזקאל ויהי דבר ה' אלי כו', אבל מרע"ה כתב כשלישי המדבר, ולא יקשה עליך ענין משנה תורה שמדבר בעד עצמו ואתחנן אל ה' ואתפלל אל ה', כי תחלת הספר הזה אלה הדברים אשר דבר משה וגו' והנה הוא כמספר דברים בשם אומרם. ע"כ. וראה לקמן בהערה הסמוכה.

42 ע"פ אלה הדברים: אוה"ת ריש דברים (ע' א ואילך), ובתחילת הדברים שם, על

(ב) תלמוד גדול ממעשה (וצ"ע בד"ה⁴⁴ יביאו לבוש מל'), וכל⁴⁵ חפצים לא ישוו בה. ואינו מובן למה יגדל כח ומעלת העוסק בפירושו וביאור המצוה שזה ענין ת"ת יותר ממעשה המצוה עצמה. (י"ל שאני⁴⁶ ת"ת שהיא גופא מצוה ג"כ, וא"כ יש בה תרתי. אך במשנה⁴⁷ פ"ב דיבמות כל שהוא מעשה מעכב, מוכח

מלקו"ת כאן, ומציין לפיהמ"ש לרמב"ם פאה רפ"א שמשמע שגדול תלמוד הוא גם מצד עצם מעלתו אפילו בלי המ"ע דת"ת. וראה עוד בכ"ז גם לקו"ת שמע"צ פד, ג: „על כן אמר מעשה גדול, ואעפ"כ איכא למ"ד לימוד גדול היינו אפילו מצד עצמו, כיון שאדרבה הוא אתערותא דלעילא מבחינה שאין אתעדל"ת של מעשה המצות מגעת שם, ועוד כי היא ג"כ בחינת עסק במחשבה ודיבור של האדם וגם עקימת שפתיו הוי מעשה רק שאינו מעשה רב כמעשה ממש עיין בגמרא פ"ז דב"מ (דף צ' סע"ב) ובחידושי הרשב"א (רפ"ג דשבועות דכ"א ע"א) ועיין בתוספות שם, ושם נמנו ויגמרו דלימוד גדול שמביא לידי מעשה דהיינו שגם הכח שבמעשה המצות לעורר אתעדל"ע נמשך ע"י עסק התורה כנ"ל. וראה אגרות קודש שם ח"ג ע' שח. [ועיין במובא עוד בספר „הערות וציונים להלכות ת"ת" פ"ד ע' 42 ואילך]. וראה לקמן בהערה הסמוכה.

(47) במשנה פ"ב דיבמות: קד, ב. וראה לקו"ת שה"ש כב, ג: דהנה הפרש שבין תורה למצות למטה הוא, כי התורה הוא הביאור והשכל לפרש כל פרטי עניני המצות איך ומה לעשותם, ונמצא שהתורה היא בחי' הפנימית והמצות הן בחינת חיצונית, ועכ"ז הרי גוף המצוה דוקא היא עצם רצונו ית' אע"פ שהוא רק חיצונית ומעשה לבד, והתורה אע"פ שהיא בחי' פנימית מ"מ הרי אינה רק הפירוש איך ומה תיעשה המצוה, ונמצא המצוה הוא עיקר (ועמ"ש מזה בפ' בהעלותך בד"ה ראיתי והנה נמורת זהב כו' ע"ש. ולכן אפילו במצוה עצמה גבי מצות חליצה שיש בה קרייה ומעשה איתא במשנה, ככה יעשה, כל דבר שהוא מעשה מעכב אבל קרייה לא מעכב, הרי המעשה הוא היסוד בכל דבר), ולכן מצינו שהפליגו

(ב) תלמוד גדול ממעשה: קידושין מ, ב. סעיף זה הוא קיצור והגהות על לקו"ת שם סעיף ב'.

(44) בד"ה יביאו לבוש מל': תר"א צ, א ואילך. [ושם בתחילתו מביא מאמרי רז"ל במעלת תורה על מצות ומארו"ל במעלת מצות על תורה, ומוסיף: ונבאר עתה בחי' ומעלת שיש בקיום מצות על דברי תורה על דרך מאמר תכלית חכמה כנ"ל והלומד שלא לעשות כו'. ושם צ, ב מבאר מעלת המצות שהם מבחינת סוכ"ע משא"כ תורה דאורייתא מחכמה נפקת שהיא בבחינת ראשית, והתלבשות אור א"ס ב"ה שבה הוא בבחי' ממלא כל עלמין בסדר ההשתלשלות שמתלבש בבחינת עלמין בכל עולם לפי מדרגתו. ושם צ, ג ממשיך בענין המצות: כי בהם מאיר אור א"ס ב"ה הסובב כל עלמין בגלוי ממש בלי שום הסתר פנים ולבוש כו' ודברים הנעשים בהם המצות הם בטלים לאור ה' וקדושתו, הגם שהן מלובשים בדברים גשמיים, הנה מאחר שיש בהם גלוי אוא"ס ב"ה הסוכ"ע ומקיף את כולם בהשוואה אחת, הרי כל מה שלמטה מטה במדרגה יותר ובפרט מדרגה התחתונה שבעשיה גשמית, יש בה גלוי יותר מהארת אור א"ס ב"ה הסוכ"ע כו'. ע"ש עוד במאמר וביאורים שלאחריו, ובמובא ב, תו"א עם מראי מקומות וליקוט פירושים" דרושי מגלת אסתר (קה"ת, תשע"ט) ע' 6 ואילך.

(45) וכל חפצים לא ישוו בה: משלי ח, יא. מוק"ט, ב (אפילו חפצי שמים).

(46) שאני ת"ת שהיא גופא מצוה ג"כ: ע"פ רש"י קידושין שם בענין תלמוד גדול שמביא לידי מעשה: „נמצא שניהם בידו, וכ"ה בהל' ת"ת לאדה"ז פ"ד ס"ב (ומוסיף: כי התלמוד מצד עצמו הוא ג"כ מ"ע כו'). ובאגרות קודש רבינו ח"א ע' ערה (משנת תש"ד) מביא כ"ז וגם

וידבר גו' אנכי

יא

מצוה שיש בו מעשה דבר גדול הוא יותר ממצוה שיש בו דבור לבד, וא"כ הדרה קושיא לדוכתא).

יקדים ענין⁴⁸ אם אין חכמה אין יראה אם אין יראה אין חכמה, (ע' מזה בסידור⁴⁹ בהביאור ע"פ ועשו להם ציצית). יקדים שיש ב' בחי', האחד הוא ממכ"ע. ומבשרי⁵⁰ אחזה כמו התלבשות השכל במדות כו', אך מ"מ הכחות ההם וראשיתם כח החכמה והשכל, הוא נמשך מעצמיות הנפש עצמה, שלכך נק'⁵¹ נפש המשכלת. ועד"ז ענין ממכ"ע, כי⁵² אתה הוא ה' לבדך אתה עשית את השמים בבחי' הארה וזיו. ("ל לכן זה האתה חסר ה, חסר ה' מדרגות נרנח"י), ועולם האצילות הוא בכלל בחינת חכמה, ואח"כ מזה נתהוה בריאה כו'.

(ג)⁵³ אך הבחי' הב', סוכ"ע ("ל כמ"ש בעה"ק פ"ח שא"ס מאיר בשני בחי', בלי גבול וגם בגבול, זהו סוכ"ע וממכ"ע. וכאן מפרש דממכ"ע נמשך מבחי' שם, ונזכיר⁵⁴ שמך, וסוכ"ע הוא מעצמיות אור א"ס). והמשכה זו הוא בבחי' מקיף, ונמשך מעצמיות אור א"ס, ואין כח בשום נברא להכיל גלוי אור זה. רק מ"מ

49 בסידור בהביאור ע"פ ועשו להם ציצית: סידור עם דא"ח ו, ד (בהוצאות הקודמת ה, א), ועיין שם במ"מ.

50 ומבשרי אחזה: ע"פ איוב יט, כו.

51 נק' נפש המשכלת: זח"א עט, ב (נפש השכלית). רמב"ן בראשית ב, ז. ע"ח שער קיצור אבי"ע (ש"נ) בסופו. ועוד.

52 כי אתה הוא ה' לבדך: נחמ"י ט, ו (את עשית כתיב חסר ה')

53 (ג): סעיף זה הוא קיצור והגהות על לקו"ת שם סעיף ג'.

54 ונזכיר שמת: תפילת ברוך שאמר. בלקו"ת כאן טז, א: כמאמר ונזכיר שמך דהיינו כמו שם האדם שיקראו לו בשמו והוא עונה ופונה אל הקורא אותו, וכך כתיב וישע ה' אל הבל ואל מנחתו שפונה ונמשך ממנו חיות אל הברואים, והוא יחיד חי העולמים מלך פי' שהוא עצמו ית' יחיד ומיוחד לבדו רק חי העולמים דהיינו חיות וקיום העולמות הוא מבחי' מלך כו'.

חז"ל בענין המעשה יותר כמאמר ללומדיהם לא נאמר אלא לעושיהם ולא המדרש הוא העיקר אלא המעשה, ואעפ"כ מפני שהתורה היא בחינת פנימית לכן מצד בחי' זו מצינו שהפליגו במעלתה יותר ממעלת המצות וכמו דאיתא בירושלמי פ"ק דפאה וחד אמר אפילו כל מצותיה של תורה אינן שוות לדבר אחד מן תורה, ושניהם אמת כו'. וראה לקו"ת שמע"צ שהובא לעיל בסמוך.

48 ענין אם אין חכמה אין יראה אם אין יראה אין חכמה: אבות פ"ג מ"ז. (ובלקו"ת שם «וצריך להבין איך להתחיל»). ענין זה נתבאר ג"כ באריכות ב"ביאור" שבלקו"ת כאן (יז, א ואילך). וראה גם מקבילו ד"ה ועשית חג שבועות, במאמרי אדה"ז על התורה ח"ב ע' תתה-תתכה. וראה ד"ה ועשית חג שבועות בסה"מ תרל"ה ח"ב ע' שיב, ובמ"מ שם. ויסוד הדברים בענין ב' הבחי' בחכמה וב' הבחי' ביראה נמצא ג"כ בתניא ספכ"ג וספמ"ג, ובאור תורה להה"מ סקס"ה (רטו, א).

מזלייהו⁵⁵ חזי, ובכחי מזלייהו חזי נפלה עליהם חרדה, (יש להעיר מענין אם⁵⁶ יתקע שופר בעיר ועם לא יחרדו, שקול השופר מטיל חרדה כמ"ש בת"א⁵⁷ בד"ה וכל העם רואים, ובמתן תורה ג"כ הי' קול⁵⁸ השופר).

ועל יראה כזו אמרו אם אין חכמה אין יראה, שהתגלות יראה זו נמשך ע"י החכמה, הוא עסק התורה (כמ"ש בהביאור⁵⁹ שהחכמה נק' חיה, שהוא בחי' מזליה. ועיין בבה"ז⁶⁰ פ' תולדות דף כ"ה ע"ב גבי ענין מש"ש בזהר פ' תולדות דף קל"ד ע"ב דכל רזין עילאין דלא יכלין לאתדבקה גניזין באורייתא וע"ז אמר דוד גל⁶¹ עיני ואביטה נפלאות מתורתך, ואמרז"ל הכל⁶² תלוי במזל אפי' ס"ת בהיכל, ר"ל כמו שנשמת האדם יש נשמה שהיא מלובשת בגוף ויש בחינת מזליה שאינה מלובשת בגוף, כך התורה יש בחי' הנק' הנ⁶³ הן גופי תורה, ובהם מלובש הנשמה של התורה שהם רזין דאורייתא. אמנם בחי' מזל של התורה זהו חכמה עילאה וח"ס שבכתר כמ"ש בזהר פ' בהעלותך דף קנ"ב ע"א, דבחי' ע"ק נק' נשמתא לנשמתא דאורייתא, ונק' מזל שמזיל וממשיך השפעה זו לגילוי התורה שלפנינו. וע"כ האדם שגופו ונשמתו עוסק בתורה והתורה קשורה במוחו של אדם ובחי' מזליה של התורה מאירה בהתורה, ע"ז מזליה של התורה מאיר ג"כ בהנשמה של אדם, או שעכ"פ מאירה לנשמתא דאורייתא שהן גופי תורה ועי"ז מאיר ג"כ בנשמת האדם העוסק בתורה).

והנה תלת⁶⁴ קשרין מתקשראן דא בדא, ס"ר⁶⁵ אותיות שבתורה הן שורש ומקור ס"ר נש"י, ובעסק התורה למטה תעורר שרש נשמתו למעלה בחי' מזל,

(59) בהביאור: ראה לקו"ת במדבר שם יו, א. וראה גם לקו"ת במדבר לעיל ב, א. וראה במ"מ במאמרי אדהאמ"צ שמות ע' תקמח.
(60) בבה"ז פ' תולדות דף כ"ה ע"ב: ע"פ דפוס קאפוסט. בדפוס שלפנינו דף לד, ב (בהוצאה קודמת טו, א) ואילך.
(61) גל עיני: תהלים קיט, יח.
(62) הכל תלוי במזל: זח"ג קלד, א.
(63) הן הן גופי תורה: חגיגה י, א (במשנה). שבת לב, א. ועוד.
(64) תלת קשרין: ע"פ זח"ג עג, א. [וראה סה"מ תרנ"ז ע' כח, בשולי הגליון].
(65) ס"ר אותיות שבתורה הן שורש: ע"פ זהר חדש רות פח, ד. ובכ"מ.
(66) בששה"ש בד"ה יונתי בחגי הסלע: לקו"ת

(55) מזלייהו חזי: מגילה ג, א.
(56) אם יתקע: עמוס ג, ו.
(57) בת"א בד"ה וכל העם רואים: עג, ג. וז"ל: להבין למה היה קול השופר במ"ת, וכי לכלי שיר היו צריכין כו', הענין הנה קול השופר הוא קול פשוט ומטיל אימה שהוא קול חרדה וכמ"ש אם יתקע שופר בעיר ועם לא יחרדו, וכן במתן תורה כתיב ויהי קולות וברקים וגו' וקול שופר חזק מאד ויחרד וגו', אך עכ"ז נק' שופר על שם שפרו מעשיכם שהוא הממשיך תענוג שבו ועל ידו נמשך למטה להיות התהוות תענוג, כי הוא מבחי' מקור התענוגים והמשכה זו היתה צריכה להיות במתן תורה מבחינת כי עמך מקור חיים מקור התענוגים.
(58) קול השופר: יתרו יט, כ. טו.

עפמ"ש בשה"ש⁶⁶ בד"ה יונתי בחגוי הסלע, ושם פ"א שהתורה מחברת הנשמה שבגוף עם בחי' מזליהו. מיהו כאן מפרש באופן אחר, שבחי' מזליה של הנשמה ממשיך ממקור התורה שבה מלוכש אור א"ס כו'. ואפ"ל שזהו ענין שבח"ס⁶⁷ מלוכש גבורה דעת".

(ד)⁶⁸ אך כדי לבוא כו' להמשיך בחי' חכמה עילאה מקור התורה בעסק התורה שלפנינו, ע"ז אמרו אם אין יראה אין חכמה, והיא יר"ת בקיום המצות מעשיות, ויראה זו היא הכנה להמשיך על ידה גלוי אור א"ס המלוכש בח"ע שע"י עסק התורה (שמזה נמשך יראה עילאה הנ"ל). וזהו קדשנו⁶⁹ במצותיך תחלה ואח"כ ותן חלקנו בתורתך, שבחי' קיום המצות ביר"ת נק' קדושין כו', ותן חלקנו בתורתך זהו המשכה בחי' פנימיות. ועיין בפ"י יראה עילאה זו בד"ה⁷⁰ בשעה שהקדימו ישראל נעשה רפ"ג דלשם פ"י שזהו איך שלפניו ית' למעלה היש ולמטה כולא כלא חשיב, וא"כ זהו המשכת דעת עליון, ולכן נק' זה נישואין, שהנשואין הוא המשכת הפנימית ע"י הדעת כו'.

אך הנה כ"ז הוא דרך⁷¹ וסדר העבודה כו', אבל בשעת מתן תורה וכו' נאמר וירד⁷² ה' על הר סיני וכו', הי' גלוי חכמה עילאה ויראה עילאה ממילא וכו'.

בקיום המצות תחלה אם אין יראה אין חכמה, ואח"כ אם אין חכמה אין יראה דהיינו המשכת ח"ע בעסק התורה שבה מלוכש ומיוחד יחוד אור א"ס ב"ה עד שתפול עליו אימה ופחד בבחי' מזליהו, וסדר העבודה זו היא שייכא אחר שכבר ניתנו תורה ומצות לישראל, אבל בשעת מ"ת שעדיין לא היו ישראל מצוים על המצות, מאין היתה המשכת התורה חכמה עילאה בגילוי אין סוף ב"ה ממש, אך ע"ז נאמר וירד ה' על הר סיני שהיתה אתערותא דלעילא ברצון ית' מאלו ולצורך שעה. רק שמ"מ ישראל הבינו מעצמם שא"א להיות קבועות זו לדורות אלא ע"י קיום המצות ולכך הקדימו נעשה לנשמע שא"א להיות נשמע הוא המשכת התורה בבחי' פנימית אלא ע"י נעשה בחי' עשיית המצות להיות כלים ומשכן להשראה והמשכה זו, וזהו שארז"ל מי גילה רז זה כו'. עיי"ש עוד.

(72) וירד ה': יתרו יט, כ.

שה"ש טז, ד ואילך.
67) שבח"ס מלוכש גבורה דעת": בהגהת אדמו"ר הצ"צ בלקו"ת כאן (טז, ב) מביא: „ועיקר יראה עילאה זו איתא בהרמ"ז ר"פ וישב ופ' אחרי שהוא נמשך מגבורה דעתיק, יראה גימט' גבורה, והוא המלוכש במוחא סתימאה, שמשם המשכת בחינת מזלא שהוא מקור המשפיע לתורה שלפנינו דמחכמה נפקת". ע"כ. ובלקו"ת שלח מו, ג מצייין ע"ז לרמ"ז ר"פ פניחס ע"פ שמע בני מוסר אביך. ובלקו"ת קרח נד, ד מביא כן מרמ"ז פ' אמור.

68) (ד): סעיף זה הוא קיצור והגהות על לקו"ת שם סעיף ד'.
69) קדשנו במצותיך: תפילת עמידה דשבת וי"ט.
70) בד"ה בשעה שהקדימו נעשה רפ"ג: לקו"ת במדבר יב, ג ואילך.
71) דרך וסדר העבודה כו' אבל בשעת מתן תורה וכו': בלקו"ת שם ד"ה זה: אך הנה כל זה הוא דרך וסדר העבודה להקדים יראה תתאה

מ"מ קשה שיהי' גלוי יראה עילאה בלתי יר"ת, אלא י"ל שזה שהקדימו⁷³ נעשה זהו קבלת יר"ת דנעשה, היינו קיום המצות, ונשמע זהו קבלת התורה חכמה עילאה כו'.

וידבר אלני ארם ל הבקרים האלה ואמר אנכי וגו' . אכן ידוע אמר ל הבקרים האלה והוא
 וידבר אלני ארם כו' . אך הנה בואו אל האלה הוא על בקר הנראה ונלקח
 באמלק . ואך ישנה תורה ונחמה אל הבקרים כי הם הבקרים אשר בקר יסה אל כל יסמא
 באמלק . ואם כספיקם המאונע נמר ודבר ל אל יסה ופעם קמה ויסע את תל יסמא
 אל יסה אשר לקחו סע וכל יסמא אל יסעו . ואכן נחמא יסנה תורה . ואכן יסנה אלק
 . ואינה בבחי התורה ענינה שפיר קר ודבר ה' אל יסה בבחי הלך אל הוא קול התורה
 אשר בקר יסה אל כל יסמא . (ענינה) . הבקרים האלה הוא בואה על בקר הנראה
 ונלקח . ודכו שפנה תורה יתמא אל הבקרים . כי הם הבקרים אשר בקר יסה
 אל כל יסמא . ואם ג' ספרים המאונע הם הבקרים אשר בקר ה' יסה .
 וכן הפע"ם הוא בחינת אמלק שהוא קול התפלה . והתפלה הוא דרך כוחו
 וקוצרה בלגה סין בהלך התפלה . ועל כולם הוא אשר אל הבקרים האלה .
 דהיינו ל בחינת אמלק הן התפלה וכן יסנה תורה אל נבלא קשיה הדקות
 היינו ל בחינת אמלק הן התפלה וכן יסנה תורה אל נבלא קשיה הדקות
 ענינה . וכן הפע"ם נבלא קשיה .
 אל ג' ע"ה נהי נחמא תורה אשר בכתיב וידבר אלני ארם ל הבקרים . וידבר אלני
 פ"ה אל ר"ה ע"ה . ועין אור כה קדוש כי תמא ר"ה י"ה . ועין ס"ה כ"ה
 . נחמא תורה אל סעו ועין אור נחמא וידבר קדוש פ"ה כ"ה ס"ה כ"ה

וכולם וידבר אלני כסני . אעפ"כ אור אמר קר בבחי אלני ימה בלגיון כל הבקרים
 האלה כי יסני הנחמה שפנינו (ע' וד"ה פ' יתמו דב"ו אל ופי' קינה סס ואל' יסמא
 אלני נבלא קר ל הספירה עלמה ואל דהיינו ענין ודבר אלני ארם ל הבקרים אשר
 עשרה הדקות הנפיקים ע"ה אלמה קמל' ולכן דבר האמין קמל' אלני יסמא כ"ה
 וזהו שער הבקרים האלה .
 ועין קמל' ר"ה קמל' ר"ה ע"ה אור . וזהו שפנינו קמל' יסמא אלני קמל' יסמא אלני
 . ונחמא קדושת אלני שמו קמל' ואלה קדושת יסמא קדושת יסמא אלני וכו' קדושת
 ואם ע"ה יסמא וידבר אלני ארם ל הבקרים האלה . ודיינו סע' דהי בקר אלני
 חיים . ענינה פ' וידבר אלני ארם ל הבקרים אשר יסמא אלני ארם ל
 ועל שדתי קמל' סממא אלני יסמא אלני קמל' יסמא אלני קמל' יסמא אלני קמל' יסמא אלני
 קמל' יסמא אלני) וזהו כל נחמא כתיבה לסימא קמל' יסמא אלני קמל' יסמא אלני קמל' יסמא אלני
 הדקות הן קמל' פ"ה יסמא אלני קמל' יסמא אלני קמל' יסמא אלני קמל' יסמא אלני קמל' יסמא אלני
 נחמא . הדקות אלה קמל' יסמא אלני קמל' יסמא אלני קמל' יסמא אלני קמל' יסמא אלני קמל' יסמא אלני

המאמר

פאקסימיליא מגוף כתב־יד קודש אדמו"ר הצ"צ של תחילת המאמר

